

Instans: Bildningsnämnden

Tid: 2023-10-09 kl. 15:00

Plats: Sämsjön, Kommunhuset, Herrljunga

Behandling av ärenden enligt bifogad föredragningslista.

Förslag på justerare: Richard Hällfärdsson (SD)

Ronny Norrman (S)
Ordförande

Fam Sundquist
Sekreterare

Information:

- BN= slutgiltigt beslut fattas i bildningsnämnden.
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts-organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
15.00			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
15.05	1	BN	Resursfördelningsprinciper 2024	UN 2023/4	X	Controller
15.15	2	KF	Budget och verksamhetsplan 2024 för bildningsnämnden	UN 2023/4	X	Controller
15.45	3	KF	Äskande om investeringsmedel för ombyggnation av Altorpskolan	UN 2023/147	X	Bildningschef

Resursfördelningsprinciper 2024

Sammanfattning

Som en del i bildningsnämndens arbete med att fastställa internbudget 2024 tas beslut om barn- och elevpeng samt programpeng. Barn- och elevpeng fördelar resurser till förskolan, pedagogisk omsorg, fritidsverksamhet samt grundskolan. Barn- och elevpengen ska täcka kostnader för personal, läromedel, särskilt stöd och kompetensutveckling. Programpengen fördelar resurser till gymnasiet och avser att täcka samtliga kostnader på gymnasiet. Förskolans barn/elevpeng, grundskolans barn/elevpeng samt landsbygdsstödet skrivs ej upp 2024. Fritidshemmets barn/elevpeng sänks om 10%.

Föregående års prioritering i resursfördelningsprinciperna gällande lokalkostnader för gymnasieskolan kvarstår på grund av tillfälligt lägre elevantal. Utöver detta tillkommer temporär ersättning för minskat elevantal genom ökning av programpeng mellan 7,6% - 10,5% beroende på program.

Utöver dessa ersättningar finns en central pott för tilläggsbelopp för elever med omfattande behov som rektorerna kan söka att erhålla. Rektorer som har integrerade skolelever från anpassad grundskola i sin verksamhet kan efter behov också erhålla extra medel för ökade undervisningskostnader.

Bildningsnämnden skall i beslutet för resursfördelning ta hänsyn till att verksamheterna skall följa skollag (2010:800) samt skolförordning (2011:185), som bland annat anger att interna och externa verksamheter skall ges bidrag på lika villkor. Elever och barn skall enligt lag till exempel även ha lika tillgång till utbildning samt likvärdig utbildning oavsett vilken skola man går på.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-10-04
Resursfördelningsprinciper 2024

Förslag till beslut

Resursfördelningsprinciper 2024 antas.

Markus Ögren
Controller

Expedieras till: Ekonomiavdelningen
För kännedom
till:

HERRLJUNGA KOMMUN

RESURSFÖRDELNINGSPRINCIPER 2024

BILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Förutsättningar

Grundläggande förutsättningar

Bildningsnämnden skall i beslutet för resursfördelning ta hänsyn till att verksamheterna skall följa skollag 2010:800, samt skolförordning 2011:185 som bland annat anger att egen verksamhet och verksamhet bedriven av annan huvudman skall ges bidrag på lika villkor. Elever och barn skall enligt lag ha lika tillgång till utbildning samt likvärdig utbildning oavsett vilken skola man går på.

Ekonomiska förutsättningar

Bildningsnämndens budgetram för 2024 per junis beslut är **272 902 tkr**. I detta beslut är lönerrevision ännu ej fastställd. Detta innebär att lönerrevisionen tillkommer per det andra budgetbeslutet i KF.

Budgetförändringen som beslutats i juni härleds till nedanstående faktorer (tkr).

Område	Summa (tkr)	Ev. förtydligande
Prisökning externt	957	+3,4%
Prisökning internt	4 610	+10,3%
Summa:	5 567	
Demografiförändring	1 557	Befolkningsstatistik
Nationella beslut	89	Statliga medel
Kapitalkostnad förändring	4 234	
Ramväxling	-400	Via internservice
Lönerrevision	-	Ännu ej beslutad
Demografisk anpassning	-2 000	Demografisk anpassning
Ramförändring och politiska prioriteringar	- 2 300	Ramförändringar och politiska prioritering
Totalt	+6 745	Jmf budget 20230101 (266 157)

Bildningsnämndens budget ökar totalt med 5 567 tkr för externa och interna prisuppräknningar. Summan har tilldelats enligt följande uttryck: budget minus löner multiplicerat med 3,4 % för externa kostnader och 10,3 % för interna kostnader. Uppräkningen ska kompensera för 2023 års prisökningar.

Bildningsnämndens budget ökar med 1 557 tkr efter avräkning mot förändringen av antalet folkbokförda elever i befolkningsprognosen. Detta bygger på Statisticons prognos över antal förväntade barn och elever i de olika skolåldrarna jämfört med 2023.

Budgeten ökar med 89 tkr i och med de nationella besluten. Ersättning för utökning av arbetet med grundläggande behörighet för yrkesprogrammen ges om 59 tkr och 35 tkr ges för utökad deltagande i förskola.

Budgeten för nämnden ökar mellan 2023 och 2024 med 4 234 tkr på grund av ökade kapitalkostnader. En mindre ramväxling bidrar till en ökning av nämndens budget om 400 tkr. Detta hänförs till en sänkning av internpriserna för skolmåltider.

Baserat demografianpassning, ramförändringar och politiska prioritering så skall 4300 tkr effektiviseras. Budgetramen minskas med 2000 tkr för demografianpassning. Utöver detta genomförs riktade effektiviseringar om 2300 tkr på uppdrag om kommunfullmäktige.

Utöver budgetförutsättningarna från kommunbidraget behöver effektivisering om 1200 tkr genomföras för att täcka bortfallet av budgeterad intäkt som var en del av hanteringen av effektiviseringen om 0,9% i föregående årsbudget. Minskad flyktingbuffert om ca 800 tkr, ökade kostnader för implementering av digital system om ca 250tkr, ökade kostnader för anpassad grundskola om ca 1600 tkr påverkar också fördelningen av det resterande kommunbidraget.

Volym 2023

Ålder/årskurs	Budget 2023	Budget 2024	Förändring placeringar
Förskolan 1-3	214	228	14
Förskolan 4-5	161	150	-11
Kooperativ 1-3	33	33	0
Kooperativ 4-5	21	21	0
Pedagogisk omsorg 1-3	10	10	0
Pedagogisk omsorg 4-5	7	7	0
Fritidshem inkl lov/garanti	487	486	-1
Barn Förskoleklass	108	95	-13
Elever årskurs 1-3	338	335	-3
Elever årskurs 4-6	359	369	10
Elever årskurs 7-9	320	324	4
Elever kunskapskällan	228	210	-18
Totalt	2 286	2 268	-18

Ovan visas det barn- och elevantal som budgeterades för 2023 samt det som budgeterats för 2024. Totalt är det en minskning om 18 placeringar i

verksamheter i kommunen 2023 mot 2024. I den totalsumma som visas räknas de elever som går i fritidshem två gånger, då de även finns i grundskoleverksamheten. Exkluderas fritidshemmet så är det totala antalet barn och elever 2023 1799 individer och 2024 1782 individer, en minskning med 17 elever. Volymantalet hänförs från framtagna befolkningsprognos av Statisticon 2024.

För fristående verksamheter så bedöms volymerna vara i partiet med 2023 vilket gör att volym för dessa ej förändras.

Förskolornas volym baseras på förväntad andel placerade förskolebarn utifrån befolkningsprognosen, som antar att 90 % av folkbokförda skall gå i förskola. Elevunderlaget gällande kommunens egna förskolor bedöms till 378 barn medan kooperativ och pedagogisk omsorg bedöms ha ett elevunderlag om 71 barn.

Elevunderlaget för grundskolorna, baserat på de folkbokförda eleverna 2024, är i relativ paritet med föregående årsbudget vilket gör att förändringen hos grundskolorna bero mest på ändringar i åldersfördelning.

För fritidshemmen så sker ej någon stor förändring i den budgeterade volymen från föregående år. I befolkningsprognosen så antas en större förändring i elevunderlaget hänfört till att andelen elever inom fritidshemmen beräknas att minskas från 63% till 58%, motsvarande 53 elever. Bildningsförvaltningen bedömer att andelen folkbokförda som går på fritidshem är högre 2024, motsvarande 63 %, och detta gör att elevunderlaget uppgår till 486 elever. En anpassning behöver ske vilket kan göras baserat på två faktorer: justering av volymer samt med justering av ersättning för barn/elevpeng. Att minska volymantalen undviks då det ger missvisande bild av det verkliga elevantalet. Justering behöver därmed göras genom sänkning av barn/elevpeng.

Det budgeterade elevunderlaget om 210 elever för Kunskapskällan är under det elevantal som bildningsförvaltningen bedömer är nödvändigt för att täcka gymnasiet kostnader utifrån att behålla en kvalitativ standard på undervisningen på kort sikt. Detta gör att gymnasiet får en temporär ersättning motsvarande minskat elevunderlag från 228 till 210 genom progampengen men där verksamheten på lång sikt behöver arbeta för att anpassa sin verksamhet gentemot ett lägre elevunderlag.

Resursfördelningsprinciper för förskola, grundskola och fritidshem

Bakgrund

Bildningsnämnden har en resursfördelningsmodell som fördelar resurser till verksamheterna enligt två huvudprinciper:

- 1) **Fast ersättning** – som ska täcka kostnader för lokaler, kost, administration, skolskjuts, försäkringar, modersmålsundervisning, svenska som andraspråk och datorer/telefoni m.m.
- 2) **Barn-/elevpeng** – som ska täcka kostnader för personal, läromedel, särskilt stöd och kompetensutveckling.

Den fasta ersättningen ska täcka kostnader som inte har ett direkt samband med undervisningen medan barn-/elevpengen ska göra det. Detta skapar förutsättningar för att bedriva likvärdig undervisning oberoende av vilken enhet eleven går på.

Barn-/elevpengen multipliceras med antalet barn/elever i verksamheten. Verksamheternas budget varierar därför efter hur många barn/elever verksamheten har och hur ålderssammansättningen ser ut. Grundskolor på landsbygden får ett extra stöd, s.k. landsbygdsstöd, för att kunna bedriva likvärdig undervisning i deras mindre klasser.

Landsbygdstilldelningen bygger på följande principer:

- Ersättning för aktuellt elevantal upp till 50 elever.
- Omfattar årskurs 1-6.

För enheter som bedriver låg- och mellanstadieverksamhet och som har färre än 50 elever tilldelas en landsbygdspeng. Pengen tilldelas för elevantalen som är kvar upp till 50. Exempelvis en skola som undervisar årskurs 1-3 och som har totalt 45 elever tilldelas 5 ”landsbygdspengar”.

Tilläggsbelopp

Utöver den fasta ersättningen, barn-/elevpengen och landsbygdsstödet så finns det ett centralt konto för tilläggsbelopp för elever med omfattande behov. Medel fördelas efter behov där rektorerna gör en ansökan till Bildningschefen.

Tilläggsbeloppet ska vara kopplat till en enskild elev med omfattande behov av särskilt stöd och ha samband med dennes särskilda behov och förutsättningar för att kunna fullgöra sin skolgång. I skolförordningen förtydligas att tilläggsbeloppet avser ersättning för assistenthjälp, anpassning av lokaler eller andra extraordinära stödåtgärder som inte har anknytning till den vanliga

undervisningen. Enligt förarbetena kan det vara frågan om stödåtgärder för elever med stora inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer. Andra (icke-extraordinära) stödåtgärder ska rymmas inom grundbeloppets kostnadspost för undervisning. Vid behov involveras elevhälsan i bedömningen. Tilläggsresurserna ska även täcka extraordinära insatser i andra kommuner och vid fristående enheter där Herrljunga kommun har barn/elever placerade.

Anpassad Grundskola åk 1-4

Elever som är mottagna i anpassad grundskolans tidiga skolår, åk 1-4 går kvar på sin anvisningsskola. Det innebär att eleven får hela eller delar av undervisningen i en grundskoleklass, men att eleven läser och undervisas utifrån anpassad grundskolans läroplan samt följer anpassad grundskolans timplan.

Rektorer som har integrerade elever i skolan kan efter behov få extra medel. En central pott finns under anpassad grundskolan riktad för den ökade undervisnings- kostnad som kan uppstå.

Bidrag till enskilda huvudmän- Förskola/pedagogisk omsorg

Likabehandlingsprincipen betyder att bidrag ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten. Tilldelningen är ett driftbidrag till den enskilda verksamheten.

Kommunens bidrag till enskilda huvudmän är reglerat i skolförordningen och i skollagen. Bidraget består av ett grundbelopp som grundas på kommunens budget och som avser ersättning för:

- Omsorg och pedagogisk verksamhet
- Pedagogiskt material och utrustning
- Måltider
- Administration
- Mervärdesskatt
- Lokalkostnader

Grundbeloppets delar är reglerade i skollagen 25 kapitlet 12§. Samtliga delar beräknas efter kommunens budget förutom mervärdesskatt och administration. Mervärdesskatt är ett reglerat belopp som uppgår till sex procent av det totala bidragsbeloppet. Administration är också ett reglerat belopp men uppgår till tre

procent av grundbeloppet för förskolor och fritidshem och en procent av grundbeloppet för pedagogisk omsorg (skolförordning 14 kapitlet 5§).

Kommunens barn-/elevpeng används för att fördela medel till delarna omsorg och pedagogisk verksamhet samt pedagogiskt material och utrustning. Till enskilda huvudmän som bedriver förskola används den genomsnittliga kostnaden per barn för att fördela medel till delarna måltider och lokalkostnader. Till enskilda huvudmän som bedriver pedagogisk omsorg används en omkostnadsersättning för att fördela medel till delarna måltider och lokalkostnader.

Ändringar under löpande budgetår är reglerade i skolförordningens 25 kapitel §2. Om resurser ges till kommunens verksamheter under budgetåret, ska motsvarande tillskott ges till de enskilda huvudmännen. Sedan 2015 har kommunens verksamheter fått extra medel från den centrala lönepotten för att täcka årets löneökningar. Motsvarande belopp fördelas till de enskilda huvudmännen.

Om kommunen minskar ersättningen till verksamheter får bidrag till enskilda minskas i motsvarande mån, genom att återstående utbetalningar under budgetårets sätts ner.

Herrljunga kommun tillämnar en rutin om att förändra budgetens storlek till verksamheter om det under budgetåret sker en volymförändring som är större än tio procent, sett över helåret.

Barn-/elevpeng

Barn-/elevpeng för förskola skrivs inte upp 2024. Grundskolans elevpengar inklusive landsbygdsstödet skrivs inte upp 2024. Fritidshemmens barn-/elevpeng sänkas med 10%.

Bakgrund för detta beslut är följande:

Denna budgeterade volym gör att det ej finns utrymme för uppskrivning av barn/elevpeng inom förskola och grundskola 2024. Den budgeterade volym gör att det ej finns utrymme för uppskrivning av landsbygdsstödet 2024.

Gällande fritidshemmen så bedömer bildningsförvaltningen att en sänkning behövs av barn/elevpeng om 10% för att genomföra resterande av anpassning som behövs för att nå den demografiförändring som beslutats.

Bildningsförvaltningen bedömer att sänkningen kan genomföras då nettokostnadsavvikelse för fritidshemmen i Herrljunga kommun bedöms vara något högre än riksnittet och jämförbara kommuner, vilket tyder på att anpassningen är långsiktigt ekonomiskt hållbar.

	2023*	2024	Förändring i %
Förskola 1-3 år	120,0	120,0	-
Förskola 1-3 år 15h	74,0	74,0	-
Förskola 4-5 år	85,1	85,1	-
Förskola 4-5 år 15h	55,4	55,4	-
Pedagogisk omsorg 1-3 år	120,0	120,0	-
Pedagogisk omsorg 1-3 år 15h	74,0	74,0	-
Pedagogisk omsorg 4-5 år	85,1	85,1	-
Pedagogisk omsorg 4-5 år 15h	55,4	55,4	-
Fritidshem	28,7	26,5	-10%
Fritidshem lov- och garantiplats	9,8	9,0	-10%
Grundskola förskoleklass	37,1	37,1	-
Grundskola årskurs 1-3	49,9	49,9	-
Grundskola årskurs 4-6	54,9	54,9	-
Grundskola årskurs 7-9	58,6	58,6	-
Landsbygdsstöd	27,5	27,5	-

*Barn/elevpeng inklusive ökning för PO 39,17 till 42,75 genomförd 2023

Resursfördelningsprinciper gymnasiet - programpeng

Programpeng används för att fördela resurser till gymnasieskolan. Programpengen skiljer sig från barn-/elevpeng eftersom programpengen ska täcka samtliga kostnader på gymnasiet. Medan barn-/elevpeng består av två delar; undervisning och läromedel, består programpengen av sex delar; undervisning, läromedel, elevhälsa, måltider, lokalkostnader och administration.

För 2023 gjorde bildningsförvaltningen en prioriterad förändring i resursfördelning för att skapa bättre planeringsförutsättningar för gymnasieskolan då de har minskat elevunderlag. Denna prioritering kvarstår även 2024.

Kunskapskällan bedöms vara under det elevantal som bildningsförvaltningen bedömer är nödvändigt för att täcka gymnasiets kostnader. Detta gör att gymnasiet får en temporär ersättning motsvarande minskat elevunderlag genom en ökning av programpengen, motsvarande en ökning mellan 7,6% och 10,5% beroende på program. Verksamheten behöver därmed på lång sikt arbeta för att anpassa sin verksamhet gentemot ett lägre elevunderlag.

Kommunfullmäktiges beslut om effektivisering om 600 tkr för gymnasiets inkluderas genom sänkning av programpeng med motsvarande 2,9 tkr per elev per år för alla program.

Ökningen av programpengen jämfört med år 2023 beror i huvudsak på ett lägre elevantal i förhållande till en oförändrad budgetram.

	2023*	2024	Förändring i %
Bygg- och anläggningsprogrammet	141,3	153,4	8,6%
El- och energiprogrammet	142,9	154,4	8,1%
Industri tekniska programmet	150,9	162,4	7,6%
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	151,6	166,5	9,8%
Introduktionsprogrammet	142,0	153,2	7,9%
Samhällsvetenskapsprogrammet	109,1	120,5	10,5%
Humanistiska programmet	109,1	120,5	10,5%
Ekonomiprogrammet	113,8	124,8	9,7%
Naturvetenskapsprogrammet	113,8	123,3	8,4%
Teknikprogrammet	115,0	125,1	8,8%
VVS- och Fastighetsprogrammet	150,4	162,3	7,9%

*Programpeng inklusive ökning för PO 39,17 till 42,75 genomförd 2023

Budget och verksamhetsplan 2024 för bildningsnämnden

Sammanfattning

Bildningsförvaltningen har upprättat en budget och verksamhetsplan för planperioden. Budgeten tar hänsyn till skollag (2010:800), samt skolförordning (2011:185) som bland annat anger att elever och barn skall ha lika tillgång till utbildning samt likvärdig utbildning oavsett vilken skola man går på.

Bildningsnämndens budgetram för 2024 är 272 902 tkr, vilket är en ökning med 6 745 tkr jämfört med föregående års ingående budgetram. Ökningen härleds till externa och interna prisökningar, demografiförändringar, nationella beslut, kapitalkostnadsförändringar, ramväxling, samt förändrad ram på grund av de politiska prioriteringarna.

Hela bildningsnämndens tilldelade budgetram om 272 902 tkr är utfördelad till verksamheterna. Nivån på barn/elevpeng för förskola och grundskola räknas inte upp 2024. Även landsbygdsstöd räknas ej upp. Fritidshemmens barn/elevpeng sänks om 10% för att anpassa verksamheten till en minskad andel elever på fritids. Då gymnasiet bedöms vara under det elevantal som bildningsförvaltningen bedömer är nödvändigt för att täcka gymnasiets kostnader så ökas programpeng mellan 7,6% och 10,5%, motsvarande det minskade elevunderlaget.

Verksamheterna får full täckning för sina fasta kostnader så som hyra, städ, vaktmästeri, kost och kapitalkostnader. Högre kostnader för hyror märks främst av i förskolornas och grundskolornas budget. Omfördelning och prioritering av budgetmedel till vissa av verksamheterna har också gjorts. Nyttjande av flyktingbufferten görs om 939 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-10-04
Budget och verksamhetsplan 2024 för bildningsnämnden

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige föreslås godkänna budget och verksamhetsplan 2024 för bildningsnämnden.

Markus Ögren
Controller

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Ekonomiavdelningen

DIARIENUMMER: UN 4/2023
FASTSTÄLLD/INSTANS: Bildningsnämnden
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2023-10-04
GILTIG TILL: 2024-12-31
DOKUMENTANSVAR: Bildningschef

Budget 2024

Bildningsnämnden

Driftbudget

Investeringsbudget

Verksamhetsplan

**Herrljunga
kommun**

Våga vilja växa!

Innehåll

Inledning.....	3
Ansvar och uppdrag.....	5
Verksamhetsbeskrivning	6
Vad händer i verksamheten under 2024	8
Fokusområden med kommunövergripande mål och nämndmål.....	12
Ekonomiska förutsättningar.....	13
Budgetfördelning till verksamheterna	14
Barn-/elevpeng	15
Programpeng.....	15
Kommentar till budgetfördelning	15
Investeringar	16
Volymer 2023	16

Inledning

Inom utbildningsområdet finns ett antal utvecklingsområden som har identifierats nationellt. För vissa av dessa områden finns riktade statsbidrag som kan sökas, vilket utförs av handläggare på bildningsförvaltningen, utifrån dialog i ledningsgruppen. Statsbidragen är något som förändras från år till år. Bidragen är administrativt omfattande att hantera och förenade med prestationer och åtaganden som vi ser inte alltid kan genomföras i verksamheten. Har åtagandet inte genomförts utifrån ansökan och förväntan så sker form av återbetalning. Detta måste förvaltningen ha en beredskap för. För några utvecklingsområden är det ovisst hur den statliga finansieringen kommer att se ut. Inför budgetåret 2024 är det fortsatt viktigt med den ekonomiska uppföljningen av statsbidragen så att bildningsnämnden inte behöver betala tillbaka stora statsbidrag.

En nationell IT-strategi sätter mål för den digitala utbyggnaden och utvecklingen inom förskola, skola, fritidshem och gymnasiet. Målen är offensiva och syftar till att rusta all verksamhet med trådlös uppkoppling av tillräcklig kapacitet och en-till-en-datorer riktat till elever från åk 4, vilket är uppnått sedan 2021. Digital kompetens finns också förtydligat i skolans styrdokument, kunskaper i programmering är obligatoriskt innehåll i flera kursplaner. Ett beslut om digitalt genomförande av nationella prov 2024 finns nu och under läsåret 23/24 förbereder skolorna sig inför införandet av detta. Målet är att öka både likvärdighet och rättvisa i bedömning och betygssättning. Bildningsnämnden har i sin IKT-plan tydliggjort vision och ambition för digitalisering av Herrljunga kommuns förskolor och skolor med syftet att alla barn och elever ges möjligheter att utveckla en adekvat digital kompetens.

Fram till 2035 prognostiseras nationellt en omfattande lärarbrist inom både förskola, fritidshem och skola. Något som vi märker av i våra rekryteringsprocesser inom samtliga skolformer. Lärarbristen innebär en ökad konkurrens om antal sökande inom vårt geografiska område, vilket påverkar utvecklingen av lönekostnader och tillgång till legitimerade lärare de närmaste åren.

Omfattningen av barn och elevantal i Herrljunga kommun skiljer sig under åren och vi ser ett troligt ökat antal barn i ålder 1-5 år under kommande år. Flera skolor är i behov av om- och tillbyggnader för att anpassas till aktuella behov. Sista etappen pågår kring en om- och tillbyggnad av Mörlandaskolan för förskola och skola för att möta kommande barn- och elevantal med mål att skapa goda förutsättningar för arbete och lärande. Vi har ett kommande byggprojekt på Altorpskolan där arbete kring upphandling nu pågår.

Byggprojektet av Od skola och förskola avslutas med de sista detaljerna under hösten 2022.

Byggprojektet av Mörlandaskolan avslutades sommaren 2023.

Ett kontinuerligt underhåll av yttre och inre miljöer på våra förskolor, skolor och kulturskola pågår.

Bildningsförvaltningen arbetar systematiskt för att förbättra måluppfyllelsen i grundskolan. För detta har en rekryteringsstrategi tagits fram. Förskola och fritidshem omfattas av ett mindre statsbidrag under 2024. Ett mer omfattande statsbidrag för likvärdig skola prognostiseras ge

kommunen stärkta förutsättningar att förbättra elevernas måluppfyllelse även under 2024. Ramarna för detta statsbidrag är ännu inte klart. Ansökan görs av förvaltningen och plan för stärkt likvärdighet 2024 beslutas av Bildningsnämnden.

För gymnasieskolan är ett omfattande utvecklingsarbete inlett med mål att leva upp till Bildningsnämndens rekryteringsmål. Arbetet innebär att skolan aktivt utvecklar kontakter med samarbetspartners för att tillgodose arbetsmarknadens behov. Vi ser ett ökat behov av nya lärlingsplatser, APL-platser samt olika former av praktikplatser för våra elever inom gymnasiet och andra aktivitetsformer. Det har blivit svårare för våra verksamheter att hitta de platser vi har behov av då företagen inte har lika goda möjligheter att ta emot elever. Omvärlden och det ekonomiska läget påverkar även här vilket nu visar sig i vårt behov av fler praktikplatser. Gymnasieskolan har en marknadsföringsgrupp med fortsatt uppdrag att arbeta för att visa skolan ur flera perspektiv, under hela läsåret, för att bidra till att höja söktrycket och intresset för gymnasiet. De studieförberedande programmen söker samarbetspartners för att ge eleverna genuina uppgifter och erfarenheter som kan knytas lokalt med vissa inslag av utblickar också i Europa.

Ansvar och uppdrag

Nämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildnings- och kulturverksamhet för kommunens invånare på uppdrag av kommunfullmäktige. Detta gör nämnden genom att driva verksamheterna familjecentral/öppen förskola, förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola och gymnasieskola enligt den skolstruktur som kommunfullmäktige har beslutat. Anpassad gymnasieskola bedrivs inte i egen regi, platser köps utanför kommunen. Kommunal vuxenutbildning bedrivs i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och utbildningen är förlagd till båda kommunerna. Till detta kommer även ett ansvar för fritidsgård. Nämndens kulturverksamheter innebär ett ansvar för kulturskola och fritidsgård.

Kommunfullmäktige är huvudman för skolverksamheten och har utifrån inriktningsmål fastställt prioriterade mål för Bildningsnämnden samt fördelat ekonomiska resurser till nämnden i form av kommunbidrag. Nämnden har verksamhetsansvaret inför kommunfullmäktige som i sin tur har huvudmannansvaret inför staten. Statens uppdrag innebär att huvudmannen har ett ansvar för att utbildningen genomförs enligt statliga styrdokument så att mål och riktlinjer i skollag och förordningar kan uppfyllas. Bildningsnämndens verksamheter har också att hantera en dubbel styrning genom att staten ställer krav på huvudmannen direkt men också krav som går förbi huvudmannen till rektorer och lärare. Skolchefens uppdrag är att biträda huvudmannen och se till att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs.

Nämnden har ansvar för att bedriva ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete i sina verksamheter.

Verksamhetsbeskrivning

Bildningsnämnd

Bildningsnämnd omfattar nämndens ledande och styrande politiska del. Nämnden har kontakt med verksamheten genom kontaktpolitiker. Bildningsnämnden fullgör huvudmannens ansvar för bildningsförvaltningens verksamheter. I vardagen leds och samordnas verksamheterna av bildningschefen.

Bildningskontoret

Under benämningen gemensamt i budgeten ryms verksamheterna Bildningskontoret och Bildningsnämnden. Bildningskontoret består av en stab med bildningschef som har det samordnande tjänstemannaansvaret för nämndens verksamheter, utvecklingsledare, kvalitetstrateg, systemförvaltare och två handläggare.

Elevhälsan, familjecentralen

Tillgång till elevhälsa ska finnas för elever i skolverksamheten från förskoleklass till gymnasieskola och elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan leds av verksamhetschef och syftar till att öka välbefinnandet bland eleverna. Fokus ligger på det förebyggande och hälsofrämjande arbetet samt att stödja eleverna att nå utbildningens mål.

Under verksamhetschef för elevhälsan finns också öppna förskolan som ingår i det förebyggande och främjande samarbetet i familjecentralen. Verksamheten vänder sig till vårdnadshavare med barn i förskoleåldern. Familjecentralen är ett samarbete mellan Bildnings- och Socialnämnd tillsammans med Barnmorskemottagningen, BMM, Närhälsan och Vårdcentral samt BHC. Verksamheten ska också ses som ett komplement till förskolan och vänder sig med aktiviteter och tidiga insatser för barn upp till 6 år. Verksamheten förutsätter deltagande av vuxen med ansvar för barnet.

Förskola

Förskoleverksamheten är organiserad i fyra områden; Innerby, Eggvena/Hudene, Eriksberg/Od och Molla/Mörlanda rektorsområde. Varje område leds av en rektor. Verksamheten omfattar förskola i egen regi samt i annan huvudmans regi under benämningen gemensamt. Förskoleverksamheten har en god spridning i kommunen och är knutna till varje grundskola.

Verksamhetens uppdrag är att erbjuda alla barn som har rätt till förskola en verksamhet där omsorg, utveckling samt lärande bildar en helhet och lägger en god grund för fortsatt utbildning. Förskolan ses som första delen i utbildningssystemet. Verksamheten ska vara trygg, lustfylld och lärorik med betoning på undervisning och visa på förskolans viktiga roll i utbildningssystemet.

I kommunen finns även 3 kooperativ med förskola 1-5 år, en avdelning / verksamhet. Pedagogisk omsorg finns att erbjuda de föräldrar som önskar denna verksamhet. Verksamheten är ett komplement till förskola och bedrivs i enskild regi vid Knattebo.

Grundskola

Omfattar förskoleklass- och grundskoleverksamhet både i egen regi och i annan huvudmans regi samt skolskjuts för grundskola och grundsärskola. Herrljunga kommuns grundskolor är organiserade i fem mindre enheter; Eggvena, Eriksberg, Hudene, Molla och Od samt tre större enheter; Altorp, Horsby och Mörlanda.

Eggvena och Hudene bildar rektorsområdet Eggvena/Hudene och Eriksberg och Od bildar rektorsområdet Eriksberg/Od. Molla och Mörlanda bildar ett rektorsområde och Horsbyskolan är indelad i skolenheterna F-3 samt åk 4-6. De små enheterna samt Horsby och Mörlanda bedriver undervisning från förskoleklass till årskurs 6. Altorpskolan är kommunens enda högstadieskola med årskurs 7-9. Altorpskolan är uppdelad i två juridiska enheter, Altorp AC och Altorp BD och har 2 rektorer.

Med ett antal mindre enheter får skolverksamheten en geografisk spridning i kommunen.

Anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Omfattar anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola i egen och i annan huvudmans regi. Verksamhetens uppdrag är att ge de elever som har rättigheten att mottas i anpassad skolform en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och så långt som möjligt motsvarar den utbildning som ges i grundskolan respektive gymnasieskolan. Anpassad grundskola bedrivs inkluderat i grundskolan för elever i de tidiga skolåren och för elever i åk 5-9 finns anpassad grundskola organiserad vid Altorpskolan. Platser i anpassad gymnasieskola köps i annan kommun.

Fritidshem

Fritidshemsverksamheten kompletterar utbildningen i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola och ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda en meningsfull fritid och rekreation. Fritidshem finns vid samtliga grundskolor F-6. Förvaltningen har stor andel elever från förskoleklass till och med åk 4-5 i sina fritidshemsverksamheter.

Gymnasieskola

Omfattar gymnasieskola i egen regi och i annan huvudmans regi samt elevresor för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Verksamhetens uppdrag är att ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Den interna verksamheten vid Kunskapskällan har ett programutbud bestående av små specialiserade yrkesprogram med goda samarbeten förankrade i det lokala näringslivet, dels ett flertal små studieförberedande program. Vid Kunskapskällan finns idag tio nationella program varav fem är yrkesförberedande samt introduktionsprogrammet. Till detta kommer ett antal lärlingsplatser. Eleverna samläser programövergripande ämnen i stor omfattning vilket krävs för att göra det stora programutbudet möjligt.

Komvux

Kommunal vuxenutbildning tillhandahåller utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, samt utbildning i svenska för invandrare, SFI och anpassad utbildning för vuxna. Sedan höstterminen 2013 bedrivs utbildningen i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och med verksamhet förlagd i Herrljunga och Vårgårda. Genom detta samarbete kan ett större och mer kvalitativt utbildningsutbud erbjudas. Etablerad samverkan sker sedan flera år kring yrkesutbildningar inom Boråsregionen, kallat BRvux. Samverkan ger möjlighet till ett större utbud av yrkesutbildningar för kommuninvånarna och är strategiskt viktig för kompetensförsörjningen i regionen.

Kulturskola

Kulturskolan bedriver undervisning för barn och ungdomar i kommunen från 7 år till och med den termin man fyller 25 år. Även vuxna erbjuds undervisning i mån av plats. Undervisningen sker dels i egna lokaler som är anpassade för verksamheten samt vid några av kommunens grundskolor. I de tidiga skolåren undervisas stråk- och blåselever i grupp. Terminsavgift för undervisning samt för instrumenthyra, tas ut. Flera publika arrangemang anordnas varje år och är en naturlig del av kulturskolans verksamhet.

Fritidsgård

Fritidsgården Freetime är en öppen verksamhet för ungdomar. Verksamheten vänder sig till alla ungdomar från åk 7 till 19 år. Fritidsgårdens mål är att vara en mötesplats där ungdomar kan känna samhörighet och växa som människor, utan krav på prestation. Ungdomarna själva är med och utformar verksamheten i syfte att skapa en attraktiv och meningsfull fritidssysselsättning. Verksamhet bedrivs i Herrljunga tätort i Altorpskolans lokaler.

Vad händer i verksamheten under 2024

Bildningsförvaltningen

Förvaltningen söker de riktade statsbidrag som finns att söka. Under 2024 kommer förvaltningen att ta del av statsbidrag för språkutvecklande arbetssätt i förskolan. Statsbidraget för likvärdig skola riktas till hela grundskolan. Gymnasieskolan söker statsbidrag för lärlingsprogram och introduktionsprogrammet. Förvaltningen söker statsbidrag för specialpedagogik för lärande - vilket innebär en riktad kompetensutveckling för arbetslagen. Flera enheter har nu genomfört denna kompetensutveckling. Statsbidrag söks även för utbildning till speciallärare och specialpedagog samt för lärarassistenter.

Lärlönelyftet är en statlig satsning för att öka läraryrkets attraktivitet och bidra till en positiv löneutveckling. Bildningsförvaltningen har tilldelats statsbidrag och lärare som bedöms särskilt kvalificerade enligt reglerna har tilldelats del av statsbidraget. Satsningen fortsätter under 2024. Ytterligare en satsning för att höja läraryrkets attraktivitet är statsbidraget för förstelärare. För läsåret 23/24 har vi fortsatt sexton förstelärare.

Legitimationskravet för lärare i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola skjuts fram till 2024 eller längre. För att nå legitimerad behörighet för anpassad grundskola krävs

omfattande fortbildningsinsatser. Det är sedan 2019 även legitimationskrav för lärare i fritidshem och inom närtid kommer det även införas för yrkeslärare i gymnasieskolan.

Kursplaner för grundskola/anpassad grundskola har reviderats from 2022-07-01. Ett implementeringsarbete har genomförts. Förändringen innebär att fakta och förståelse betonas, centrala innehållet anpassas och kunskapskraven blir mindre detaljerade. Tydligare skrivningar gällande sex och samlevnad har kommit.

Grundsrskolan byter namn från och med läsåret 2023-07-01 till anpassad grundskola. Förutom namnändringen kommer det ställas högre krav på huvudmannen att säkerställa att varje enskild elev läser på den högsta individuella nivån i varje ämnen. Detta nya krav ställer högre krav på samverkan mellan anpassad grundskola och reguljär grundskola.

Förskola

Byggnationen av utökad förskola i Herrljunga tätort ingår i en samlad lösning vid Horsby där totalt åtta avdelningar förskoleverksamhet färdigställts under ht-21. Det är av stor vikt att vi har en god följsamhet när det gäller antalet barn, prognos inflytt och förtätning av Herrljunga tätort.

Barnomsorg på obekvämtid finns för vårdnadshavare som är i behov av insatsen under tidiga vardagsmorgnar från 05.30 och vardagkvällar fram till kl 20.30. Vid behov lämnas en ansökan till förvaltningen som prövar om riktlinjerna för att beviljas barnomsorg på obekvämtid är uppfyllda.

I Ytterby förskoleområde ser vi att antalet barn i förskolan förändrats. Både Eggvena och Hudene förskola kan erbjuda platser till samtliga barn i sitt upptagningsområde. Vi ser en liten ökning av antal barn i upptagningsområdet Eriksberg. I nuläget en konstant nivå av barn i kön till Molla förskola, även under hösten -23, innebär att dessa 2 avdelningar är väl fyllda.

Kommunens 3 kooperativ samt verksamheten pedagogisk omsorg representerar varsin avdelning, även här ser de aktuella verksamheterna en förändring mot minskade barngrupper.

Grundskola, anpassad grundskola

Vi fortsätter arbetet med en revidering av vårt systematiska kvalitetsarbete, SKA-arbetet. Syftet är att all pedagogisk personal ska vara mer delaktig och känna stödet av ett välfungerande SKA-arbete. Det är regelbundna avstämningar i arbetslagen tillsammans med rektor under läsåret som gör att verksamheten får en gemensam bild av nuläget och vet var fortsatt fokus ska vara, vilket resulterar i rätt åtgärder och analyser av de målområden skolan har att förhålla sig till.

Underlagen i SKA-arbetet innehåller även framåt resultat från trivselenkäter kring ”mjuka” frågor samt sammanställningar och analyser av elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen.

Utvecklingsområden identifieras med insatser både på förvaltnings- och skolnivå. Arbetet med SKA-arbetet har visat på ett behov att stärka rektors arbete med analys i sina verksamheter. För att ge ökad kompetens inom detta område fortsätter vi en gemensam kompetensutveckling

inom ”Analys och bedömningsarbete” tillsammans med Vårgårdas lärande förvaltning under läsåret 23/24.

Under ett antal år har grundskola och anpassad grundskola liksom övriga verksamheter arbetat med att utveckla tillgängligheten i våra verksamheter samt med ett fokus på ett inkluderande förhållningssätt. Planeringen av detta arbete har delvis skett i samarbete med SPSM, Specialpedagogiska skolmyndigheten. Utvecklingsarbetet har haft som mål att öka kunskapen hos personalen kring elever i behov av stöd samt förse personalen med användbara strategier, metoder och redskap för att möta alla elever i det vardagliga arbetet. Under läsåret 22/23 deltar hela elevhälsan tillsammans med hela ledningsgruppen i SPSM digitala kompetensutveckling ”Att utveckla skolans elevhälsoarbete”. Projektet fortsätter under läsåret 23/24 och genom ytterligare satsningar i form av projektmedel från SPSM har projektanställning av specialpedagog genomförts, med fokus på att stödja och utveckla det pedagogiska arbetet, inom anpassad grundskola utifrån aktuell läroplan.

En samverkan mellan grundskolans senare år och det lokala näringslivet utvecklas vidare under kommande år. Syftet är bland annat att synliggöra tillverkningsindustrin och det lokala näringslivet och därigenom möjliggöra att alla ungdomar kan göra väl underbyggda programval till gymnasieskolan. Altorpskolan har en väl strukturerad verksamhet här och arbetar också med att eleverna får vara ute på PRAO.

Gymnasieskolan

Kunskapskällan arbetar vidare med att utveckla verksamheten och några prioriterade områden har arbetats fram och gemensamt valts ut i det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetet med att nå upp till Bildningsnämndens rekryteringsmål gällande antal elever som årligen börjar på Kunskapskällan är ett ständigt pågående fokusområde. Samverkan mellan företagande, näringsliv och Kunskapskällan vidareutvecklas, bland annat i syfte att skapa en större medvetenhet om de kompetenser som efterfrågas av tillverkningsindustrin.

Komvux

Ett samverkansavtal har tecknats för den gemensamma organisationen kring vuxenutbildning, med Vårgårda som huvudman. Bildningsnämndens presidium ingår i samrådsgruppen som träffas ett par gånger per termin. Samrådsgruppen fungerar som samrådande organ för hantering av vuxenutbildningsfrågor där dialog pågår kring vilka utbildningar kommunerna har behov av.

Kulturskola

Kulturskolan ska bidra till att stärka det lokala kulturlivet och bidra till kommunens attraktivitet och utveckling. Ett område att utveckla är hur kulturskolans olika kurser kan integreras och samverka på ett målinriktat sätt med kommunens olika skolverksamheter under elevers skoltid. Kulturrådets bidrag finns inte längre och nu behöver verksamheten prioriteras i kommande budget för att vi ska kunna erbjuda samma kvalitet och bredd i verksamheten som under läsåret 22/23. Verksamhetschef för Kulturskolan arbetar intensivt med att kunna erbjuda ett brett och attraktivt kursutbud i verksamheten.

Fritidsgård

Fritidsgården har som mål att erbjuda en verksamhet som är attraktiv för alla ungdomar i Herrljunga. Fritidsgården strävar efter att ha en bred verksamhet som attraherar våra ungdomar. Fritidsgårdens övergripande mål är att bidra till att ungdomar känner sig välkomna och ges en kompletterande och meningsfull fritid.

Fokusområden med kommunövergripande mål och nämndmål En hållbar och inkluderande kommun

Vi tar ansvar för vår gemensamma framtid. Hållbarhets begreppet genomsyrar alla beslut och aktiviteter

1. Vi ska ta miljöansvar och effektivt hushålla med naturens resurser, nu och i framtiden.

Bildningsnämndens mål: *All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar över tid.*

2. Herrljunga kommun ska ha god ekonomisk hushållning
3. Herrljunga kommun ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar trygghet, inkludering och jämställdhet.

Bildningsnämndens mål: *Bildningsnämnden ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar inkludering och jämställdhet oavsett var i kommunen du bor.*

En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadsidyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

4. Att aktivt marknadsföra och lyfta fram Herrljunga kommuns goda egenskaper och företagande.

Bildningsnämndens mål: *Vi ska marknadsföra bildningsnämndens samtliga verksamheter.*

5. Herrljunga kommun är en trygg plats att besöka, och leva och verka i.

Bildningsnämndens mål: *Alla barn och elever ska känna sig trygga och uppleva studiero.*

6. Herrljunga kommun främjar samarbete i hela kommunen.

Bildningsnämndens mål: *Vi arbetar för en god samverkan med samtliga förvaltningar.*

En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande.

7. Oavsett ålder ges möjlighet till livslångt lärande och god livskvalitet.

Bildningsnämndens mål: *Invånare ska erbjudas livslångt lärande och kulturella aktiviteter.*

8. Herrljunga kommun främjar ett aktivt och starkt lokalt näringsliv.

Bildningsnämndens mål: *Vi ska erbjuda aktiviteter som leder till gymnasiebehörighet, andra studier eller anställningsbarhet.*

Ekonomiska förutsättningar

Bildningsnämndens budgetram för 2024 per junis beslut är **272 902** tkr. I detta beslut är lönerrevisionen ännu ej fastställd. Detta innebär att lönerrevisionen tillkommer per det andra budgetbeslutet i KF.

Budgetförändringen som beslutats i juni härleds till nedanstående faktorer (tkr).

Område	Summa (tkr)	Ev. förtydligande
Prisökning externt	957	+3,4%
Prisökning internt	4 610	+10,3%
Summa:	5 567	
Demografiförändring	1 557	Befolkningsstatistik
Nationella beslut	89	Statliga medel
Kapitalkostnad förändring	4 234	
Ramväxling	-400	Via internservice
Lönerrevision	-	Ännu ej beslutad
Demografisk anpassning	-2 000	Demografisk anpassning
Ramförändring och politiska prioriteringar	- 2 300	Ramförändringar och politiska prioritering
Totalt	+6 745	Jmf budget 20230101 (266 157)

Bildningsnämndens budget ökar totalt med 5 567 tkr för externa och interna prisuppräknningar. Summan har tilldelats enligt följande uttryck: budget minus löner multiplicerat med 3,4 % för externa kostnader och 10,3 % för interna kostnader. Uppräkningen ska kompensera för 2023 års prisökningar.

Bildningsnämndens budget ökar med 1 557 tkr efter avräkning mot förändringen av antalet folkbokförda elever i befolkningsprognosen. Detta bygger på Statisticons prognos över antal förväntade barn och elever i de olika skolåldrarna jämfört med 2023.

Budgeten ökar med 89 tkr i och med de nationella besluten. Ersättning för utökning av arbetet med grundläggande behörighet för yrkesprogrammen ges om 59 tkr och 35 tkr ges för utökad deltagande i förskola.

Budgeten för nämnden ökar mellan 2023 och 2024 med 4 234 tkr på grund av ökade kapitalkostnader. En mindre ramväxling bidrar till en ökning av nämndens budget, om 400 tkr. Detta hänförs till en sänkning av internpriserna för skolmåltider.

Baserat demografianpassning, ramförändringar och politiska prioritering så skall 4300 tkr effektiviseras. Budgetramen minskas med 2000 tkr för demografianpassning. Utöver detta genomförs riktade effektiviseringar om 2300 tkr på uppdrag om kommunfullmäktige.

Utöver budgetförutsättningarna från kommunbidraget behöver effektivisering om 1200 tkr genomföras för att täcka bortfallet av budgeterad intäkt som var en del av hanteringen av effektiviseringen om 0,9% i föregående årsbudget. Minskad flyktingbuffert om ca 800 tkr, ökade kostnader för implementering av digital system om ca 250tkr, ökade kostnader för anpassad grundskola om ca 1600 tkr påverkar också fördelningen av det resterande kommunbidraget.

Budgetfördelning till verksamheterna

DRIFT	Bokslut	Ursprungs-	Uppdaterad	Prognos	Budget	Förändring
Belopp netto (tkr)	utfall	Budget	Budget	delår	2024	mot urspr.
	2022	2023	2023*	2023		Budget i tkr
Nämnd	496	485	485	485	485	0
Förvaltningsledning	16 117	13 342	13 707	14 107	15 311	1 969
Elevhälsa, familjecentral	6 883	7 844	7 999	7 849	8 021	177
Förskola inkl ped omsorg	52 925	56 793	57 721	55 921	57 879	1 086
Fritidshem	18 855	17 768	18 079	18 928	17 427	-341
Anpassad grundskolan	5 754	7 613	7 679	7 479	9 175	1 562
Grundskolan inkl. modersmål	105 314	111 211	113 019	111 319	113 312	2 101
Anpassad gymnasieskolan	2 360	3 100	3 100	3 100	3 900	800
Gymnasieskolan Kunskapskällan	30 303	29 583	30 014	29 814	29 323	-260
Gymnasieskolan interkommunal	9 748	9 576	9 576	10 476	9 354	-222
Vuxenutbildning	5 106	5 477	5 477	5 477	5 477	0
Fritidsgård	635	735	749	749	610	-125
Kulturskola	2 412	2 631	2 673	2 573	2 628	-3
Summa (ex. bibliotek och allmän kulturverksamhet**)	256 908	266 157	270 278	268 278	272 902	+6745

*Notera att den uppdaterade budgeten innehåller utökad ram om totalt 4 121 tkr. Här är exempelvis lönerevisionen för 2023. Detta är mellanskillnaden mellan ursprungsbudgeten för 2023 om 266 157 tkr och den uppdaterade budgeten om 270 278 tkr.

**Baserat på kommunfullmäktiges beslut den 2022-06-21 i KF 117§ så har bibliotek och allmänculturell verksamhet utgått ur bildningsnämnden från 2023-01-01. För att tydliggöra denna förändring som skett har bildningsnämndens driftsbudget samt investeringsbudget visats med summering exklusive bibliotek och allmän kulturverksamhet.

Verksamheter som inte har någon förändring av budget som beror på uppräknig av barn-elev- eller programpeng i 2024 års budgetfördelning är: Förvaltningsledning, elevhälsa, familjecentral och modersmål, anpassad grund- och gymnasieskolan, vuxenutbildning, fritidsgård och kulturskola.

Nyttjande av flyktingbufferten görs om 939 tkr i ovanstående budgetförslag. Större ökningar i budgetramen för förskola och grundskola hänförs till ökade internpriser, främst i form av ökade kostnader för hyror. Ökad budgetram för anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola hänförs till ökade kostnader för skolskjuts, transport och ökat antal placeringar.

Barn-/elevpeng

Bildningsnämnden har ingen uppräknning mellan 2023 och 2024 för barnpengen som gäller för förskola och fristående omsorg för barn i förskoleålder. Elevpeng samt landsbygdsstödet för 2024 räknas inte upp. Landsbygdsstöd delas ut till de minsta enheterna och kompenseras för ett elevantal som är lägre än 50 elever i årskurs 1-6. Stödet utgår med 26,5 tkr för de elever som saknas för att komma upp till 50 elever.

- Exempel: En skola har 47 elever i årskurs 1-6.

Landsbygdsstöd betalas för de elever som är kvar till 50: $50-47=3$, $3 \times 26,5=79,5$

Fritidshemspengen delas upp i en peng för elever med lov- och garantiplats och i en peng för elever med behov plats under hela året. Avsikten är att fördela fritidshemspengen mer rättvist utifrån hur många timmar eleverna är där. Fritidshemspengen för lov/garanti och heltid sänks om 10% inför 2024. Detta baseras på att befolkningsprognosen antar en minskad andel av folkbokförda som går på fritidshemmen, minskad andel från 63% till 58%. Fritidshemspengen behöver anpassas för denna förändring i befolkningsprognosen.

Programpeng

Programpeng används för att fördela resurser till gymnasiet. Programpengen skiljer sig från barn-/elevpeng eftersom programpengen ska täcka samtliga kostnader på gymnasiet. Medan barn-/elevpeng består av två delar, undervisning och läromedel, består programpengen av sex delar, undervisning, läromedel, elevhälsa, måltider, lokalkostnader och administration.

Kunskapskällan bedöms vara under det elevantal som bildningsförvaltningen bedömer är nödvändigt för att täcka gymnasiets kostnader. Detta gör att gymnasiet får en temporär ersättning motsvarande minskat elevunderlag genom en ökning av programpengen, beroende på program så är ökningen mellan 7,6% och 10,5 %.

Kommentar till budgetfördelning

Stora delar av bildningsnämndens budget fördelas genom barn-, elev- och programpeng multiplicerat med den aktuella volymen. Förändringar i barn-, elev- och programpeng och volymer får därmed en stor påverkan på budgettilldelningen. Att elevantalet i de olika åldersgrupperna ändras innebär också att budgetfördelningen mellan de olika verksamhetsområdena och budgetåren ändras. En verksamhet som har samma elevantal men en annan fördelning av åldrar mellan två år kan därför ha olika budgettramar de åren.

Verksamheterna förskola, fritidshem och grundskola får oberoende av sin demografiska struktur full täckning för sina fasta kostnader så som hyra, städ, vaktmästeri, kost och kapitaltjänstkostnader. Dessa kostnader är i denna budget preliminära då slutgiltiga beslut om kostnadsnivåer och därav ramtilldelning ännu inte gjorts. Omfördelning och prioritering av

budgetmedel till vissa av verksamheterna har också gjorts. Fördelningen av budgetramen mellan verksamheterna är preliminär och kan komma att ändras vid internbudgetens framtagande.

Investeringar

Investeringsbudget 2024 antagen av KF juni 2023:

Belopp netto (tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inventarier BN (3000)	858	1 800	1 800	1 900	1 900	2 000
Lekplatser (3003)	31	300	300	300	300	300
Förstudie Altorpskolan (3004)	223	-	-	-	-	-
Inventarier Horsby (3005)	1 300	-	-	-	-	-
Varmförråd Kulturskolan (3009)	-	200	200	-	-	-
Inventarier Mörlanda (3006)	290	-	-	-	-	-
Inventarier Altorp	-	1 000	1 000	500	500	-
Inventarier Renovering Altorp***	-	-	-	1 000	-	-
Digitala inventarier Altorp	-	-	-	1 000	-	-
Summa investeringar BN:	2 703	3 300	3 300	4 700	2 700	2 300
Renovering lokal Altorp	155	20 845	16 845	10 000	-	-
5502 Ombyggnad Mörlanda skola/fsk	8 335	136	1 336	-	-	-
5574 Fönster/Fasad Od skola	-	150	150	-	-	-
5587 Fönster/Fasad Musikskola	-	800	800	-	-	-
5310 Horsby förskola/skola	-	-	-	-	-	-
Renovering Hudene skola	-	-	-	-	3 000	-
Summa investeringar genom TN:	8 490	21 931	19 131	10 000	3 000	-
Totalt investeringar	11 193	25 231	22 431	14 700	5 700	2 300
(ex. bibliotek och allmän kulturverksamhet**)						

**Baserat på kommunfullmäktiges beslut den 2022-06-21 i KF 117§ så har bibliotek och allmänculturell verksamhet utgått ur bildningsnämnden från 2023-01-01. För att tydliggöra denna förändring som skett har bildningsnämndens driftsbudget samt investeringsbudget visats med summering exklusive bibliotek och allmän kulturverksamhet.

*** Investering om 1000 tkr skall exkluderas ur Bildningsnämndens investeringsbudget men inkluderas i totalprojektet för Altorps renovering.

Volymer 2023

Nedanstående tabell visar de antal barn/elever som bildningsnämndens budget 2023 bygger på.

Ålder/årskurs	Budget 2023	Budget 2024	Förändring placeringar
Förskolan 1-3	214	228	14
Förskolan 4-5	161	150	-11
Kooperativ 1-3	33	33	0
Kooperativ 4-5	21	21	0
Pedagogisk omsorg 1-3	10	10	0
Pedagogisk omsorg 4-5	7	7	0
Fritidshem inkl lov/garanti	487	486	-1
Barn Förskoleklass	108	95	-13
Elever årskurs 1-3	338	335	-3
Elever årskurs 4-6	359	369	10
Elever årskurs 7-9	320	324	4
Elever kunskapskällan	228	210	-18
Totalt	2 286	2 268	-18

Äskande om investeringsmedel för ombyggnation av Altorpskolan

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har enligt beslut, KF 86§ 2022-06-22, beviljat investering om 32 mkr kronor för renovering av Altorpskolan. Projektet bedömdes då att kosta 32 mkr i enlighet med beslutade investeringsmedel. På grund av rådande omständigheter så har projektet ej startats i enlighet med beskriven plan som presenterades i DNR UN 222/2021 604.

Bildningsförvaltning önskar att äska ytterligare 11 mkr då projektets omfattning har ändrats och gjorts om där nedan faktorer leder till en ökning av kostnaderna:

- Jämfört med januari 2022 steg Byggekostnadsindex med 16,3 procent (Siffror från SCB) som motsvarar 65% av den ökade kostnad om 11 mkr (ca 7 mkr)
- Annan omfattning på brandskydd och nya utrymningsvägar som behöver skapas i den nya rumsbildningen som motsvarar 10% av den ökade kostnad om 11 mkr (ca 1 mkr)
- Nya bärande konstruktioner, rivning av bärande konstruktioner och avvaxling av dessa som motsvarar 15% av den ökade kostnad om 11 mkr (ca 2 mkr)
- IT-kostnader, det nuvarande trådlösa nätverket som omfattar 56 st AP behöver utökas med det dubbla antalet som motsvarar 10% av den ökade kostnad om 11 mkr (ca 1 mkr).

En mer utförlig specificering gällande kostnadsökningen kan ej delges på grund av sekretess. Bildningsförvaltningen ser att konsekvensen av att ej få ytterligare tilldelning av investeringsmedel till projektet skulle leda att renoveringen ej kommer att kunna genomföras. Bildningsförvaltningen ser att ytterligare framskjutning av projektet skulle leda till mer omfattande behov av underhåll och renovering.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-10-04

Projektdirektiv Projekt Altorp daterad 2021-12-13

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja äskande om investeringsmedel på 11 mkr för ombyggnation av Altorpskolan.
2. Beslutsparagrafen justeras omedelbart.

Annica Steneld
Bildningschef

Expedieras till Kommunfullmäktige
Ekonomiavdelningen,

Beställande förvaltning:

Upprättad av: Annica Steneld, bildningschef

Projektledare: Caroline Fridén

Projektdirektiv

Projekt Altorpskolan

Beställande förvaltning:

Diarienummer: UN 2021:13

Upprättad av: Annica Steneld, bildningschef

Sida 2 av 7

Projektledare: Caroline Fridén

Projektbeskrivning:

Kommunen har vid flera tillfällen, senast 2015, genomfört utredning kring behovet av en renovering samt uppdatering av Altorpskolan, en skola byggd 1962. Skolan har varit aktuell för en grundlig renovering samt standardhöjning utifrån pedagogiska behov för att bli en ändamålsenlig skola samt arbetsplats för både elever och lärare. Behoven av denna karaktär kvarstår då projektet ännu inte blivit genomfört. Det mesta av fast inredning och material i skolan är kvar sedan skolan byggdes – det har skett viss uppdatering av ventilation och styr-och reglersystemet för VVS, som bla är utbytt hösten 2005.

Effektmål:

Projektet omfattar ombyggnadsytor på 3751 m2 LOA samt tillbyggnadsytor 202 m2 BTA. Till projektet hör en yta på 987 m2 BTA för anläggning av ny utemiljö och innergård.

Målet med projektet är att skapa:

- En skola som bidrar till fortsatt lust att lära och ger eleven kunskaper för framtida studier.
- En skola som står sig väl i konkurrensen och är ett attraktivt val för elever, föräldrar och pedagogisk personal.
- En hållbar lärmiljö som är anpassad till dagens krav på en modern skola, med väl anpassade lokaler och en uppdaterad It-miljö, på hela skolan.
- en välfungerande och modern skola som ökar attraktionen för blivande kommuninvånare med höga krav på skolans verksamheter.
- En skola av god standard som lever upp till de miljö- och ventilationskrav som ställs på verksamheten samt säkerställer en god arbetsmiljö för både elever och personal.
- Tillräckligt med klassrum med tillhörande grupprum i anslutning för att bedriva den undervisning verksamheten vet gör skillnad och ger bästa effekt.
- Möjlighet för mindre undervisningsgrupper.
- Undervisningsytor ska vara anpassade till verksamhetens olika pedagogiska behov för att vara tillgänglig och utmanande för våra elever.
- Entréer, hemvister och övriga ytor utformas så att trängsel och förflyttningar av elever i skolan under skoldagen minimeras.
- En miljö som möjliggör god tillsyn och bidrar till att förhindra olika former av kränkningar samt minskar risk för smittspridning – en miljö som skapar trygghet och bidrar till studiero.

Beställande förvaltning:

Upprättad av: Annica Steneld, bildningschef

Projektledare: Caroline Fridén

- Lektionssalar fördelas så det finns 3 hemvister med tillhörande entré, sociala ytor, ökat antal toaletter samt elevskåp vilket innebär färre förflyttningar under skoldagen. Skapar ökad tillhörighet.
- Rätt placering av toaletter bidrar till elevers trygghet och integritet.
- En inbjudande utemiljö i anslutning till samtliga entréer som inbjuder till rast och planerade utomhusaktiviteter.
- Uppdatera behovet av arbetsplatser samt aktuella förråd för samtliga funktioner på skolan.
- En lokalmässigt sammanhållen elevhälsa.
- Fritidsgård och uppehållsrum utformas så att "innergården" får en mer attraktiv position för skolans verksamheter samt att dessa miljöer synliggörs för elever att användas på raster.
- Fritidsgård utformas så den bjuder in till olika aktiviteter.
- Möjliggöra ett bättre flöde i matsalen för att minska trängsel och bidra till ökad matro. Ny entré utifrån byggs in till den nuvarande matsalen, möjliggör uthyrning.

Projektmål:

Projektmål

- 22 klassrum, renovering av 21 klassrum samt ett nybyggt.
- Antalet WC samt RWC (tillgängliga toaletter) enligt gällande riktlinjer och rekommendationer skapas i samband med ombyggnaden.
- Nya utrymningsvägar skapas. Kopplas ihop med befintligt skalskydd.
- Grupprum till varje klassrum skapas.
- Fler lärararbetsplatser skapas, 55 totalt (nya och befintliga)
- Estetiska ämnen samlas.
- Nya ytskikt på väggar, golv och tak i ombyggnadsytorna som motsvarar dagens standard. Ytskikt kan som alternativ till utbyte – renoveras.
- Akustikåtgärder i samtliga utrymmen till dagens standard.
- Ny AV-utrustning installeras i klassrum.
- Antal eluttag tillskapas efter dagens standard.
- Elevcafé med tillhörande kök placeras så att dessa funktioner går att använda även efter skoldagens slut i olika former av aktiviteter.
- Storlek på salar anpassas för praktisk-estetiska ämnen så möjlighet till undervisning i helklass finns samt att dessa funktioner kan användas i alla skolans verksamheter, även efter skoldagens slut.
- Material och inventeringar som är möjligt att återbrukas skall återbrukas i projektet.

Beställande förvaltning:

Upprättad av: Annica Steneld, bildningschef

Projektledare: Caroline Fridén

- Samtliga undervisningssalar (NO, Hemkunskap, mm.) utformas efter dagens riktlinjer och standard.
- Undertak pendlas ned i klassrum och döljer synliga ventilationsrör.
- Anpassad arbetsmiljö utifrån rådande riktlinjer när det gäller belysning – skapa en väl fungerande ljusmiljö.
- Ny tillgänglig entré utifrån, in till matsal skapas.
- Väl placerade städcentral för aktuella städmaterial och maskiner.
- Nya material väljs med stor hänsyn till städbarhet, hög slitageförmåga, tillgänglighet och god hållbarhet.
- Ytor utformas med hög tillgänglighet

Uppföljning:

Projektet som helhet redovisas till styrgrupp enligt styrgruppens beslutade mötesplan.

Styrgruppen redovisar projektets gång löpande till bildningsnämnd och samhällsbyggnadsnämnd, samt avger slutrapport till respektive nämnd efter projektets slut.

Ekonomi följs upp tillsammans med controller och rapporteras till nämnd i samband med delår och årsredovisning, samt vid projektets slut. Styrgruppen får löpande rapportering vid styrgruppsmötet om det ekonomiska läget.

Styrgrupp

Till projektets styrgrupp utses:

Bildningschef

Rektorer för Altorpskolan

Projektledare

Fastighetschef

Sammanställande är projektledare.

Styrgruppen träffas i enlighet med styrgruppens eget beslutade mötesplan.

Beställande förvaltning:

Upprättad av: Annica Steneld, bildningschef

Projektledare: Caroline Fridén

Projektledarens befogenheter / avgränsningar:

Projektledaren kan sammankalla referensgrupp för projektet i den omfattning som projektledaren finner nödvändigt för ändamålet. Referensgruppens sammansättning beslutas av styrgrupp. Projektledaren har i övrigt tillgång till förvaltningarnas personal i den omfattning som projektledaren behöver för att kunna leda projektet.

Projektledare har befogenhet att fatta nödvändiga metodval för att driva projektet.

Projektledare har befogenhet att fatta nödvändiga beslut gällande material och färgval – så att det lämpar sig väl för en pedagogisk verksamhet och har elevens och arbetsmiljön i fokus.

Styrgruppen beslutar om projektets etapper och i vilken ordning renoveringen ska ske.

Styrgrupp ansvarar att projektet hanteras inom investeringsram.

- Projektets avgränsningar:
- Fasader, utvändiga, utvändiga markarbeten som ej återfinns på ritningsförslag samt befintliga tak omfattas ej av förstudien. Dock kommer planerade underhåll enligt underlag från fastighetsenheten utföras i samband med projektets genomförande.
- Administrativ del som nyligen renoverats har avgränsats.
- Matsal och tillagningsytor.
- Hissar.

Politiska beslut som ligger grund för genomförandet:

Beslutet att genomföra projekt Altorp bygger på följande beslut

Kommunfullmäktiges beslut KF § 86, 2021-06-22 - Rambeslut för budget 2022-2024 för Herrljunga kommun.

Startbeslut projekt Altorp §149 2021-12-06

Tidsmässiga förutsättningar:

Här anges när projektering kan påbörjas och när tillträde för genomförandet kan ske. Även den önskade tidpunkten för överlämningen av projektet till verksamheten, tas fram i samråd med projektledaren.

Beställande förvaltning:

Upprättad av: Annica Steneld, bildningschef

Projektledare: Caroline Fridén

2022

Projektering 6 månader – start Q4 2021

Inklusive programprojektering, och projektering av VVS, el etc

Upphandling

Startar under Q2 2022 – tilldelningsbeslut sker i september 2022.

Start byggnation Q4 2022

2023

Byggnation

Etapper inom projektet beslutas av styrgrupp

2024

Byggnation Q1 och Q2

Slutbesiktning slutet Q2 2024

Ekonomiska förutsättningar:

Utifrån den förstudie som är gjord beräknas att hela den beslutade investeringen om 32 mkr nyttjas. Utöver det kommer extra driftkostnader i form av framförallt byggstöd. Personalkostnader för befintlig personal som medverkar i projektet i form av styrgrupp, referensgrupp eller liknande kommer inte att belasta projektkostnaderna

Investeringen sker över 3 år om en kostnad om 6 mkr 2022, 15 mkr 2023 och 11 mkr 2024.

Kalkyl för projektet:

Investeringsutgift	32 000 000
fördelat på följande	
<i>Projektering</i>	1 350 000
<i>Byggnation</i>	26 590 000
<i>Markarbeten (ingår i byggnation)</i>	
<i>Byggherrekostnad</i>	1 160 000
<i>Oförutsett (ÅTA)</i>	1 900 000
<i>Myndighetsavgifter (ingår in Byggherrekostnader)</i>	
<i>Inventarier / IT</i>	1 000 000

Beställande förvaltning:

Upprättad av: Annica Steneld, bildningschef

Projektledare: Caroline Fridén

Övriga kommentarer:

I första hand kommer verksamheten bedrivas inom befintliga lokaler. Om behov finnes kommer Altorpskolan att nyttja andra närliggande lokaler inom förvaltningen för undervisning. Beslut om detta tas av förvaltningschef i samråd med berörda rektorer.

Underskrifter:

projektdirektivet skrivs under av beställande förvaltningschef, samhällsbyggnadschef

Beställare

Datum:

Uppdragstagare

Datum:

Annica Steneld
Bildningschef

Joakim Strömdal
Samhällsbyggnadschef